

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2214/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.21.261/2022/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésre irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Török Krisztina ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban. Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál, amelyben kérte a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.494/2022/7. számú ítélete és a Kúria Pfv.I.21.261/2022/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó álláspontja szerint a megjelölt ítéletek ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, a XIII. cikk (1) bekezdésével, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege szerint a felperes 1999 és 2006 között több alkalommal, összesen több mint 500 millió forintot adott kölcsön az indítványozónak, aki a per II. rendű alperese volt, illetve az I. rendű alperesnek. Az I. rendű alperes gazdasági társasága és más projektjei csődbe mentek, ezért nem történt kölcsöntörlesztés, továbbá 2014-ben három szerződés (megállapodás, kölcsön- és ingatlan jelzálogszerződés, letéti szerződés) jött létre a felek között.
- [3] A felperes keresetében egyetemlegesen kérte kötelezni az alpereseket, így az indítványozót is a nyújtott kölcsön és kamatai megfizetésére. Keresetlevelében előadta, hogy a megállapodásukkal egységes szerkezetbe foglalták a korábbi kölcsönügyleteket azzal, hogy a határozott időtartamot határozatlanra módosították, illetve az indítványozó a kölcsöntartozásért helytállási kötelezettséget vállalt, a tartozást az alperesek felszólítás ellenére sem fizették meg.

- [4] Az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 8.P.22.360/2019/99. számú ítéletében csak az I. rendű alperest kötelezte tőke és kamat megfizetésére, az indítványozó vonatkozásában a felperes keresetét – a vonatkozó szerződés színlelt jellege – miatt elutasította.
- [5] A másodfokon eljáró Fővárosi Ítélőtábla 6.Pf.20.494/2022/7. számú ítéletében az elsőfokú ítéletet akként változtatta meg, hogy az indítványozót és az I. rendű alperest egyetemlegesen kötelezte a kölcsönök szerződés szerinti visszafizetésére.
- [6] A Kúria Pfv.I.21.261/2022/11. számú ítéletével hatályában fenntartotta a jogerős ítéletet.
- [7] 2. Az indítványozó az eljárás során hozott másodfokú és kúriai ítéletek alaptörvény-ellenességnek a megállapítását és megsemmisítését kérte az Abtv. 27. §-a alapján.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint a felperes saját nyilatkozata szerint sem terjesztett elő keresetet tartozáselvállalás jogcímén, ennek ellenére a Kúria ezen a jogcímen marasztalta el. Az indítványozó szerint az ügyében eljáró másodfokú bíróság és a Kúria a régi Pp-re alapított joggyakorlat alapján hozott döntést az ügyében, erre tekintettel az ítéletek contra legem jellegűek és ezáltal alaptörvény-ellenesnek minősülnek.
- [9] Az indítványozó szerint a másodfokú bíróság és a Kúria ítéletei sértik a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:8. § (3) bekezdésében foglalt azon rendelkezést, amely szerint jogról lemondani vagy abból engedni kifejezettel jognyilatkozattal lehet. Az indítványozó szerint ezen Ptk. rendelkezése megsértése egyidejűleg tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelmét eredményezi.
- [10] A jogorvoslathoz való joga sérelmét azzal indokolta az indítványozó, hogy a másodfokú bíróság olyan kérdésben foglalt állást, mely kérdésben az elsőfokú bíróság lényegi és érdemi és kérdésben zárta el a rendes jogorvoslat lehetőségét.
- [11] Az indítványozó szerint a Kúria a másodfokú bíróság olyan érvelését tartotta hatályban, amely sérti az indítványozó jogbiztonsághoz való jogát.
- [12] Tulajdonhoz való joga sérelmét azzal indokolta az indítványozó, hogy a másodfokú bíróság és a Kúria a szerződések felperesre legkedvezőbb értelmezését fogadta el, az alperesek érdekeit védő megállapodást pedig teljesen mellőzték, ezáltal a Ptk. rendelkezéseivel ellentétes ítéleteket hoztak.
- [13] Az indítványozó kifogásolta, hogy másodfokú és a kúriai ítéletek ellenérték, értékgarancia nélkül kötelezik 2 milliárd Ft összeget meghaladó kölcsöntartozás megfizetésére, amely sérti a tulajdonhoz fűződő jogát.
- [14] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.

- [15] Az Abtv. 27. §-a *a)* és *b)* pontjai értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [16] A testület megállapította, hogy az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [17] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezésként az Abtv. 27. §-át. Az indítványozó megjelölte az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseiként az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, a XIII. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit.
- [18] Az Alkotmánybíróság az indítványnak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének megsértésére vonatkozó része kapcsán rögzíti, hogy e tekintetben nem értelmezhető az Alaptörvényben biztosított jog sérelme, ezért érdemi alkotmányossági vizsgálat lefolytatására indokolás előterjesztése esetében sem lenne lehetőség. {3115/2016. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [30]} Ennek oka, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése vonatkozásában a visszaható hatályú jogalkotás, illetve a felkészülési idő hiányára való hivatkozás kivételével alkotmányjogi panasz benyújtására nincs lehetőség. {3059/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]}
- [19] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglaltakat. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat az indítványban megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik.
- [20] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény II. cikkének, a XIII. cikk (1) bekezdésének és a XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértésével kapcsolatban tartalmilag a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét állította, ezért az alkotmányjogi panasz ezen részeit is az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján bírálta el. Mindazonáltal az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy „az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek pusztá felsorolása ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására [...]”{34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.
- [21] Az indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével kapcsolatos kifogása kapcsán az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy „[...] nem vonható az alkotmányos tulajdonvédelem alá minden olyan ügy, melyben az indítványozó állítása szerint jogsértő bírósági határozatok eredményeként pervesztes lett, és ezért vagyonvesztést szenvedett el (vagyonhiányos követeléséhez nem jutott hozzá). Az alkotmányjogi panasz a tulajdonjog sérelmén keresztül nem lehet eszköze vagyonjogi perekben a bíróságok által elkövetett, egyéb alkotmányossági kérdést fel nem vető, egyszerű

törvénysértések orvoslásának.” {3120/2017. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [40], 3007/2015. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [19]}

- [22] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti indokolást.
- [23] 4. Az Abtv. 29. §-a értelmében alapvető feltétel, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.
- [24] Az Alkotmánybíróság elöljáróban kiemeli, hogy feladata az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, és nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazását felülbírálni, hiszen a bírósági joggyakorlat egységének biztosítása a bíróságok, elsősorban a Kúria feladata. {3119/2016. (VI. 21.) AB végzés [30] pont, 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés [5] pont}
- [25] Az indítványozó az Alaptörvény a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét abban látta, hogy az ügyében eljáró bíróságok nem osztották azon álláspontját, miszerint a felperes az indítványozó részére pénzüsszeget nem fizetett, ezért annak visszafizetésére sem köteles.
- [26] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértését állító indítványi résszel összefüggésben az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy nem foglalhat állást a bíróság döntési jogkörébe tartozó bizonyítékértékelési, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben. {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}
- [27] A Kúria ítéletében részletesen megindokolta, hogy az indítványozó a perjogi szabályokkal ellentétesen terjesztette elő a felülvizsgálati kérelmét, ezért az általa hivatkozott jogszabálysértéseket érdemben nem vizsgálhatta. {kúriai ítélet [33] pont}
- [28] Ezen túlmenően a Kúria ítéletében egyebekben az iratanyag részletes bemutatásával megindokolta, hogy a felülvizsgálati kérelem alapján érdemben vizsgálható részekben a jogerős ítélet nem minősül jogszabálysértőnek.
- [29] Az indítványozó a támadott ítélet alaptörvény-ellenességét egyebekben nem indokolta, az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben, alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok érvényesülését érintő, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni.
- [30] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 27. §-a, illetve a 29. §-ában írt befogadási feltételek teljesülése hiányában – az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2024. július 9.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró